

Det er jo hverken Stillingen som Bonde eller som Jorpagter, der giver Udgang til Amtsraadet, men det høie Bidrag. Det er jo erkjendt, at der for dem, der i det Væsentlige tilveiebringe Midlerne til Kommunens Udgifter, maa være en Sikkerhed for, at de ogsaa kunne faae en væsentlig Indfyldelse paa Bestemmelsen af, hvilke Udgifter der skal finde Sted. Nu maa jeg dog ogsaa gjøre den Bemærkning, at naar man saa stærkt kritiserer den Maade, paa hvilken en Kommunalbestyrelse bliver sammensat, saa kan man jo i theoretisk Henseende sige, at det vilde være heldigere, se bedre ud, forsøge Interessen for Bestyrelsen, at Bestyrelsen vilde føle sig sikkrere ligeoverfor Befolkningen, naar Valget foregik paa den og den Maade, men jeg tror dog, at det maa erkjendes, at et ligesaa sikkert Bevølsesmiddel for den paagjældende Bestyrelse er Resultatet af dens Virksomhed. Kan det være Medlem paavise meget uheldige Resultater af den Maade, hvorpaa Kommunalbestyrelserne, især Amtsraadene, ere sammensatte, saa vil han paa et bedre Grundlag kunne gjøre Indvendinger mod den bestaaende Ordning, men det tror jeg ikke er Tilfældet. Jeg tror, at i Almindelighed virke Amtsraadene paa en saadan Maade, at det paaskjønnes overalt, og er det være Medlem desuden sikker paa, at en anden Valgmaade til Amtsraadene vilde frembringe et andet og bedre Resultat? Jeg er slet ikke sikker derpaa. Resultatet af Valgene er ingenlunde det, som man skulde tro efter det være Medlems Utringer, at Amtsraadenes Sammensætning skulle være Spor af, at kun den ene Tiendedel af Statterderne paa Landet havde haat Indflydelse paa den. Vil det være Medlem kaste Diet paa Amtsraadenes Sammensætning, vil han se, at Større og Mindre i Reglen ere lige repræsenterede, det tror jeg er det sædvanlige, og det er ikke engang altid Gaardmænd, som komme ind, der er Husmænd i Amtsraadene, ligesom de i ikke ringe Grad ere tilstede i Sogneraadene. Jeg kjenner meget godt en stor Kommune paa mellem 5 a 6,000 Mennesker, hvor Formanden for Sogneraadet er en slet og ret Husmand, som er valgt paa Grund af sin Dygtighed, og han er ogsaa Medlem af Amtsraadet. Jeg tror derfor slet ikke, at de bestaaende Valgregler lede til saa abnorme Resultater, som man skulde tro efter den Maade, hvorpaa det være Medlem fremstillede den.

Jeg skal ikke nærmere udtale mig om, hvorvidt det vilde være muligt at gennemføre Reformen eller Forandringer paa dette Omraade. Jeg tilstaar, at det ikke staar klart for mig, at der er nogen stor Anledning dertil, og at jeg heller ikke har gjort den Erfaring, at der næres meget indtrængende Ønsker derom, undtagen de, der ere fremkomne her paa Stedet. Jeg vilde sætte mere Pris paa, om de Ønsker, der skulle være tilstede i Befolkningen, havde tilkjendegivet sig fra selve Befolkningen. Naar det i det Hele aner-

kjendes, at det kommunale Liv er i en ønskelig Fremværet, tror jeg ogsaa, at man bør være meget varsom med at foretage Forandringer. Jeg antager, at dette Lovforslag vil blive gjort til Gjenstand for en alvorlig Drøftelse, og det vil da vise sig, om der vil fremkomme Forslag, som kunne have Udsigt til at vinde Tilslutning hos selve Lovgivningsmagten, og som det vil være muligt for Regjeringen at gaa ind paa.

Bajer: Det er en særkelig Anledning, som har bevæget mig til nogle faa Diebliske at omtale dette Lovforslag; men efter at jeg bad om Ordet, har den høitærede Minister udtalt sig, saa nu maa det maaste være mig tilladt først at gjøre nogle ganske faa Bemærkninger i den Anledning. — Det er jo ikke meget lyse Udsigter, som man kan have for dette Lovforslags Gjennemførelse, efter at man har hørt den være Medlem Indenrigsministers Mening. Den være Medlem Ordfører for Forslagsstillerne (Berg) vil vistnok give udførligere Gjensvar; jeg vil derfor ifkun foreløbig gjøre opmærksom paa, at, fordi en Sag gaar rolig, er det ikke dermed sagt, at den er sund. Fordi man ikke fører Klage i en vis Retning, er det ikke sagt, at der ikke kan være en hel Del at klage over. Det er Noget, som man kunde fremhæve mange Exempler paa, at det virkelig forhold sig saaledes. Jeg tror, at, hvor man har et Forhold, som man maa sige er urigtig efter Ens Mening, bør man søge at faae noget Rigtigere sat istedet for, og om der end for Dieblisset ikke kan være større Grund til at tro, at det kan gennemføres, er det dog ved stadig at føre sine Forslag frem, at Befolkningen faar dem at se, at den vækkes og uadvikles, og lidt efter lidt vil nok det, der er fandt, komme til at gjøre sig gjældende. Jeg glemte forøvrigt at sige, at det, som her i dette Forhold efter min Mening er det Væsentligste, er at komme bort fra de pengearistokratiske Grundsaetninger, som, kan jeg gjerne sige, ere udflydte fra den gennemførte Grundlov af 1866, og som have vundet en vis Fasthed ogsaa i mange kommunale Forhold. Det er disse Grundsaetninger, som vi skulle arbejde paa at faae ud, og naar vi sigte paa det Punkt, tror jeg ogsaa nok, at det vil lykkes i Tidens Fylde. — Den særegne Anledning, jeg sigtede til, da jeg begyndte, er, at dette Lovforslag ogsaa har Hensyn til Borgerrepræsentationen i Kjøbenhavn. Jeg har den 8de Oktober iaar indbragt et Lovforslag om Valg til Borgerrepræsentationen i Kjøbenhavn, et Lovforslag, som endnu ikke har været til 1ste Behandling. Saa vidt jeg kan se, kan dette Lovforslag, som her behandles, gennemføres uafhængig af det Andet; de to Lovforslag komme ikke til at krydse hinanden paa deres Vej; men der er dog en tilsyneladende Modsigelse, forsaavidt som det være Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup) er Medforslagsstiller her. Der staar nemlig i